

دوره هشتم - سال اول

شماره ثبت:

۲۰۸

شماره چاپ:

۲۶۸

تاریخ چاپ:

۱۳۸۷/۵/۲۳

تاریخچه

فدراسیون بین‌المللی انجمن اولیا (FIEP) به صورت یک سازمان غیردولتی، غیرسیاسی و غیرنژادی در سال ۱۹۶۴ در شهر سور فرانسه تأسیس شد، به دلیل استقبال افراد حقیقی و سازمان‌ها در سال ۱۹۷۸ به «فدراسیون بین‌المللی آموزش اولیا» (IFPE) تغییر نام یافت. در ابتدا، اعضای اولیه و تعداد محدودی از کشورهای اروپایی عضو آن بودند، ولی در حال حاضر سازمان‌های بین‌المللی مانند یونسکو، یونیسف، شورای مشاوره و آموزش اروپا، انجمن آموزش خانواده جهان عرب و... با آن همکاری دارند.

اهداف فدراسیون

۱. مطالعه جمعی مسائلی که انطباق با شرایط جدید زندگی، روابط و مناسبات و تربیت خانوادگی را با توجه به تحول سریع اندیشه‌ها و شرایط زیستی در برابر تمدن‌های گوناگون قرار می‌دهد.
۲. منطبق ساختن نیازهای کشورهای مختلف با روش‌های تجربه شده (مدارس اولیا) و دیگر سازمان‌هایی که به آموزش خانواده سرگرم هستند، تا اولیا را از کار و وظیفه تربیتی‌شان آگاه ساخته و یاری کنند.
۳. پژوهش و مقایسه اصول و روش‌های آموزش مستمر کودکان، جوانان و بزرگسالان از دیدگاه تربیتی و پختگی و بلوغ و روابط اجتماعی.
۴. هدایت این روند در جهت رشد روحیه تفاهم و همکاری و صلح، به گونه‌ای که پیشرفت‌های علمی و فنی در راستای اهداف سازنده و واجد جنبه عمومی و جهانی قرار گیرد.
۵. تأمین هماهنگی در زمینه کوشش‌ها و مساعی انجمن‌های اولیا و مربیان و مؤسسات مشابه و سازمان‌های عمده ملی و بین‌المللی دولتی و غیردولتی.

تعداد اعضا و حق عضویت

در حال حاضر نمایندگانی از ۴۰ کشور جهان از ۵ قاره در این فدراسیون عضو هستند. از میان کشورهای آسیایی علاوه بر ایران، کشورهای چین، ژاپن، تایلند، پاکستان، لبنان و اردن نیز در این فدراسیون عضویت دارند. هر ساله با تصویب اعضای شورای اداری، مبلغی به عنوان حق عضویت به تصویب می‌رسد که برای سال ۲۰۰۸ در حدود ۱۳۰ تا ۱۵۰ یورو می‌باشد و سایر کمک‌ها داوطلبانه است. اشخاص حقیقی بین ۳۰ تا ۴۰ یورو حق عضویت می‌پردازند. به استناد اصل ۱۲۵ قانون اساسی عضویت رسمی و قانونی انجمن اولیا و مربیان به عنوان شخصیت حقوقی منوط به تصویب مجلس شورای اسلامی است. تاکنون به دلیل عدم تصویب مجلس مشکلاتی در زمینه حضور کارشناسان در کنگره‌های بین‌المللی و نشست‌های فدراسیون، پرداخت حق عضویت و کمک‌های داوطلبانه وجود داشت. قابل توجه آنکه در دوره اخیر رئیس و معاون انجمن اولیا و مربیان جمهوری اسلامی ایران علی‌رغم حضور غیررسمی به عنوان عضو هیئت رئیسه در مجمع عمومی با رأی اعضا انتخاب شدند.

شماره مسلسل:

۲۱۰۹۲۵۵

تاریخ انتشار:

۱۳۸۷/۷/۱۴

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«لایحه عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در فدراسیون

بین‌المللی آموزش اولیا»

کنگره‌های بین‌المللی برگزار شده

این فدراسیون تاکنون بیش از ۳۰ کنگره بین‌المللی در کشورهای مختلف برگزار کرد که در ۶ مورد آن رؤسای انجمن اولیا و مربیان کشورمان حضور داشتند. از سال ۱۳۷۷ رئیس سازمان انجمن اولیا و مربیان کشور ما به عنوان عضو هیئت رئیسه فدراسیون پذیرفته شد که اولین دستاورد آن برگزاری بیستمین کنگره فدراسیون در سال ۱۳۷۹ با عنوان «تمدن، تعلیم و تربیت و خانواده» در شهرهای اصفهان و شیراز و تهران بود. در سال ۱۳۸۳ نیز «کنگره بین‌المللی خانواده و جهانی شدن» در ایران برگزار شد، که بنا به اظهار کارشناسان این دو کنگره نتایج و دستاوردهای ذی‌قیمتی در زمینه‌های علمی و سیاسی و فرهنگی برای نظام در پی داشته است.

دلایل و تأثیرات عضویت رسمی دولت جمهوری اسلامی ایران در فدراسیون

۱. اهداف محوری سازمان مرکزی انجمن اولیا و مربیان وزارت آموزش و پرورش که در زمینه‌های آموزشی و مشاوره خانواده و انجمن‌های اولیا و مربیان مدارس فعالیت می‌کند، با اهداف این فدراسیون متناسب و هماهنگ است.
۲. استفاده از تجارب سایر کشورها و سازمان‌های بین‌المللی و اندیشمندان خارج کشور در حوزه‌های مرتبط می‌تواند برای کشور و سازمان اولیا و مربیان مفید واقع شود.
۳. حضور فعال نمایندگان دولت جمهوری اسلامی ایران در سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی و طرح دیدگاه‌ها و ارائه پیام علمی و فرهنگی و آموزشی و تربیتی و... کشورمان یکی از راه‌های صدور پیام و ارزش‌های انقلاب اسلامی خواهد بود.
۴. به تقویت همگرایی و جایگاه منطقه‌ای و بین‌المللی کشورمان می‌انجامد و به حفظ منزلت و منافع ملی کشور کمک می‌کند.
۵. تلاش برای ایجاد مرکز آسیایی فدراسیون بین‌المللی اولیا در تهران.

بار مالی ناشی از عضویت و هزینه‌های جنبی

۱. بار مالی ناشی از شرکت مسئولین و کارشناسان در نشست‌های هیئت مدیره فدراسیون که معمولاً هر سال دو بار در شهر پاریس و یا مونترال کانادا برگزار می‌شود.
۲. بار مالی ناشی از شرکت در کنگره‌های بین‌المللی فدراسیون و یا درخواست برگزاری آن به عنوان میزبان.
۳. پرداخت حق عضویت سالیانه (در حال حاضر حدود ۱۵۰ یورو) یا درخواست کمک‌های انسان‌دوستانه در موارد خاص از طرف فدراسیون.

جمع‌بندی و پیشنهادها

با توجه به هماهنگی اهداف این فدراسیون با اهداف انجمن مرکزی اولیا و مربیان جمهوری اسلامی ایران و پیش‌بینی دستاوردهای قابل توجه علمی، سیاسی و فرهنگی، عضویت جمهوری اسلامی ایران در این فدراسیون مطلوب به نظر می‌رسد اما، در عین حال به لحاظ حقوقی ذکر دو نکته در مورد لایحه عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در فدراسیون بین‌المللی آموزش اولیا ضروری به نظر می‌رسد:

الف) اجازه اعطای کمک به صورت کلی

به نظر می‌رسد نحوه پیش‌بینی موضوع امکان کمک توسط دولت در لایحه پیشنهادی با اصل ۸۰ قانون اساسی مغایرت دارد. طبق اصل ۸۰ قانون اساسی «گرفتن و دادن وام یا کمک‌های بدون عوض داخلی و خارجی از طرف دولت باید با تصویب مجلس شورای اسلامی باشد». مستفاد از اصل ۸۰ مزبور آن است که به لحاظ اهمیت موضوع اعطای کمک تشخیص دولت در مورد مصلحت اعطای کمک به تنهایی کفایت نمی‌کند و مجلس باید بر این تشخیص صحه بگذارد و آن را تصویب کند. از لوازم منطقی صلاحیت مجلس در تصویب اعطای کمک توسط دولت، مشخص بودن موضوع، ضرورت و میزان کمک و نحوه اعطای آن است، در حالی‌که در متن پیشنهادی درخواست اجازه کمک به صورت کلی و بدون ذکر جزئیات کمک مورد نظر، مطرح شده است که در واقع به منزله نوعی تفویض اختیار عام و واگذاری حق و صلاحیت قانون‌گذاری مجلس به دولت است که مغایر اصول ۸۰ و ۸۵ قانون اساسی است.

ب) اجازه تعیین و تغییر دستگاه اجرایی طرف عضویت به دولت

به نظر می‌رسد اجازه تعیین و تغییر دستگاه اجرایی طرف عضویت به دولت به ترتیبی که در لایحه پیشنهادی مطرح شده است، به منزله نوعی تفویض اختیار قانون‌گذاری توسط مجلس به دولت است. توضیح آنکه بر طبق اصل ۱۳۳ قانون اساسی، تعداد وزیران و حدود اختیارات هر یک از آنان را قانون (مجلس) تعیین می‌کند. بدیهی است این صلاحیت مجلس به‌طور کلی یا جزئی یا به نحو ضمنی قابل واگذاری به دولت نیست، اما اجازه تعیین و تغییر دستگاه اجرایی طرف عضویت توسط دولت، حسب مورد به منزله اعطای مجوز تعیین اختیار یک وزارتخانه (دستگاه اجرایی) یا تغییرات اختیاری آن به دولت است که با توجه به نکات پیش‌گفته، مغایر اصل ۱۳۳ و اصل ۸۵ قانون اساسی به نظر می‌رسد.